

PRÍHOVOR

CESTOU NA KONGRES DO MEXIKA

Predchádzajúce turbulentné obdobie bolo plné zmien nielen v spoločenskom a politickom živote u nás, ale prejavilo sa aj v živote Slovenskej cestnej spoločnosti. A to už na začiatku roka po odchode predsedu SCS do zahraničia na dlhšie obdobie za služobnými povinnosťami. Keďže nový predseda SCS nebol zvolený na valnom zhromaždení SCS v apríli, prešla organizačná a riadiaca práca v našej spoločnosti do režimu práce I. podpredsedu SCS Ing. Romana Žemberu a operatívnej práce tajomníka SCS Ing. Dušana Štofu za výdatnej pomoci sekretariátu SCS Ing. Zuzany Fabianovej. Ako každý aj predchádzajúci rok bol veľmi dobre organizačne pripravený, preto všetky naplánované aktivity sa uskutočnili podľa plánu odbornej činnosti. Napriek tomu pre ďalšie fungovanie spoločnosti a zabezpečovanie jej riadiacej činnosti spojenej s hospodárskymi povinnosťami bolo nevyhnutné ustanoviť II. podpredsedu, ktorým sa po schválení predsedníctvom SCS stal prof. Ing. Bystrík Bezák, PhD.

Jednou z hlavných činností SCS v predchádzajúcom období bola príprava nadchádzajúceho XXIV. Svetového cestného kongresu WRA PIARC, ktorý sa uskutoční na jeseň tohto roka v Mexiku. Slovenská cestná spoločnosť sa aktívne zapájala do tejto činnosti, a to jednak prostredníctvom svojich členov, ktorí sú delegáti, členovia korešpondenti a pridružení členovia technických výborov PIARC. Ale aj tu došlo v predchádzajúcom období k určitým zmenám spojeným s odchodom niektorých členov do zahraničia alebo na iné pôsobiská. V minulom roku došlo aj k výmene na mieste prvého delegáta WRA PIARC za Slovenskú republiku, ktorým sa namiesto Ing. Pavla Kirchmayera stal Ing. Marián Hanták – obaja z Ministerstva dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja SR. Všetky zmeny určitým spôsobom zasiahli do prípravných prác, ale cieľovou činnosťou sa podarilo preklenúť aj toto nestabilné obdobie.

Napriek tomu môžeme konštatovať, že sa podarilo vytvárať aktívne prostredie na úspešnú prípravu na XXIV. Svetový cestný kongres WRA PIARC. Boli vypracované dve národné správy na dve zo štyroch vyhláse-

ných strategických tém kongresu. Jednu so zameraním „Kvalita cestnej infraštruktúry“ pripravil prof. Ing. Ivan Gschwendt, DrSc., s kolektívom odborníkov na tému „Klimatické podmienky a ich vplyv na projektovanie a stavbu ciest“, druhú so zameraním „Bezpečnosť na cestách“ vypracoval prof. Ing. Bystrík Bezák, PhD., spolu s prizvanými odborníkmi v tejto oblasti. Na výzvu WRA PIARC na predkladanie individuálnych príspevkov pre odborníkov z inštitúcií a organizácií z oblasti dopravy a cestnej infraštruktúry z celého sveta na špecifické témy cestného hospodárstva odpovedalo viacero odborníkov aj zo Slovenska. Bolo podaných osem individuálnych príspevkov, z ktorých boli štyri prijaté na publikovanie v zborníku svetového kongresu. V minulom roku slovenský sekretariát PIARC rozoslal na podnet WRA PIARC aj národnú výzvu do súťaže o najlepšie príspevky „mladých odborníkov v cestnom hospodárstve do 30 rokov“. V tejto kategórii bol do súťaže zaradený príspevok Ing. M. Neumannovej (K DOS SvF STU Bratislava), ktorý v predchádzajúcom kole skupina svetových odborníkov v cestnom hospodárstve z množstva iných príspevkov zo sveta vybrala na publikovanie v zborníku. Víťazovi bude umožnená účasť na kongrese s preplatením časti nákladov. Držíme palce!

Nedávno Slovenský národný komitét PIARC rozoslal všetkým členom delegátom a členom predsedníctva SCS elektronickou poštou oznámenie o začiatku registrácie na účasť na nadchádzajúcom 24. Svetovom cestnom kongrese WRA PIARC v Mexiku. Využívame túto príležitosť na zverejnenie tejto informácie aj prostredníctvom Spravodajcu SCS širokej komunite odborníkov v cestnom hospodárstve na Slovensku, ktorí by mali záujem zúčastniť sa na tejto významnej udalosti v živote cestárov na celom svete. Potrebné informácie o organizovaní kongresu sú zverejnené na stránke WRA PIARC www.piarc.org. Informácie o kongrese širšiemu okruhu záujemcov poskytne aj Slovenský národný komitét PIARC prostredníctvom sekretára PhDr. Milana Huleja zo SSC Bratislava (www.ssc.sk).

Podrobnejšie informácie o celkovej činnosti SCS v predchádzajúcom období budú zverejnené na nadchádzajúcom Valnom zhromaždení SCS, ktoré sa uskutoční 7. apríla 2011 v zariadení Doprastavu na Košickej ulici v Bratislave.

Na záver by som sa chcel poďakovať všetkým, ktorí svojím dielom prispeli k úspešnej činnosti našej Slovenskej cestnej spoločnosti a ako predseda Slovenského národného komitétu WRA PIARC a člen predsedníctva SCS zodpovedný za túto činnosť najmä všet-

kým tým, ktorí aktívne prispeli k činnosti svojou prácou a úsilím aj v tejto oblasti.

prof. Ing. Bystrík Bezák, PhD.
1. podpredseda SCS a
predseda NK SR WRA PIARC

KONFERENCIE, SEMINÁRE, ODBORNÉ PODUJATIA

20. ROKOV SLOVENSKEJ CESTNEJ SPOLOČNOSTI

Slovenská cestná spoločnosť už dvadsať rokov vytvára podmienky na rozširovanie a prehlbovanie odborných, teoretických a praktických poznatkov z oblasti cestného stavitelstva nielen u svojich členov, ale aj u odbornej a laickej verejnosti. Za 20 rokov svojej činnosti, Slovenská cestná spoločnosť pripravila vyše 100 odborných podujatí, z ktorých mnohé majú dnes už svoju tradíciu. Konferencie o kvalite, semináre o bezpečnosti v cestnej doprave, odborný seminár Ivana Poliačka či odborno-spoločenské podujatie Dni slovenských cestárov sa tešia obľube u 43 firemných, 24 individuálnych a 11 skupinových členov.

Slovenská cestná spoločnosť zorganizovala v dňoch 6. – 7. 10. 2010 v Nitre už XV. ročník Dni slovenských cestárov. Mesto Nitra sa tak na dva dni stalo centrom pracovníkov cestného hospodárstva a stavitelstva, ktorí prišli pod Zobor osláviť 20. výročie založenia Slovenskej cestnej spoločnosti. Tento ročník odborného podujatia bol pripravený v spolupráci s Regionálnou správou a údržbou ciest Nitrianskeho samosprávneho kraja. Záštitu nad akciou prijal minister dopravy, pôšt a telekomunikácií SR Ján Figel'.

V rámci slávnostného otvorenia odzneli príhovory a pozdravy viacerých čestných hostí. Ako prvý sa prítomným prihovril minister dopravy Ján Figel'. Nasledovali príhovory podpredsedu Nitrianskeho samosprávneho kraja Ladislava Kollára, primátora mesta

Nitra Jozefa Dvonča, podpredsedu Českej silničnej spoločnosti Aloisa Vybírala a generálneho riaditeľa Slovenskej správy ciest Pavla Pavláška. Za Slovenskú cestnú spoločnosť vystúpili prvý podpredseda Roman Žambera a so slávnostným príhovorom k 20. výročiu vzniku spoločnosti jeden z jej zakladateľov Ivan Gschwendt.

Tak ako po minulé roky, Slovenská cestná spoločnosť udelila ceny za dlhoročnú aktívnu prácu dvom stále aktívnym členom Karolovi Štrausovi a Bystríkovi Bezákovi.

Odborná časť programu bola venovaná aktuálnym témam cestného hospodárstva, ako je dočasný šesťpruh na Slovensku alebo výstavba rýchlostnej cesty R1 prostredníctvom PPP projektu a jej dopad na nitriansky región. Ďalšími témami podujatia boli Operačný program Doprava v cestnej infraštruktúre a systém hospodárenia s vozovkami a mostmi.

Sprievodnou akciou počas odbornej časti bola výstavka v priestoroch pred vstupom do kongresovej sály. Výstavky sa zúčastnili viaceré firmy prezentujúce jednak svoje firemné produkty, alebo ponúkajúce svoje služby a vykonávanie prác.

V rámci športovej časti akcie sa v športovej hale Olympia uskutočnil futbalový turnaj za účasti už 8 družstiev reprezentujúcich ministerstvo dopravy, investorov, správcov ciest, dodávateľov, výskumníkov, projektantov a vysoké školy. Víťazom sa stalo mužstvo Slovenskej správy ciest, druhý skončili Dodávatelia a tretí Región Stred.

Z hľadiska popularizácie cestárskej profesie má v programe Dní slovenských cestárov svoje pevné miesto tzv. Cestárske ródeo – súťaž v jazde zručnosti vodičov vozidiel zimnej údržby. V tomto, v poradí už 6. ročníku, spolu súťažilo 19 súťažiacich zo všetkých kútov Slovenska a víťaz Cestárskeho ródea z Čiech. Súťažným vozidlom bolo vozidlo Tatra 815 6x6 s radlicou RSP/K-3500 s nadstavbou sypača. V rámci ostrej súťaže, potom každý súťažiaci, podľa vylosovaného poradia, absolvoval jed-

nu jazdu zručnosti (slalom, jazda v zúženom priestore, cúvanie, zastavenie na presnosť a pod.).

Víťazom sa stal súťažiaci s najlepším výsledným časom, ktorý bol vypočítaný tak, že k nameranému času jazdy sa pripočítali trestné sekundy udelené za chyby pri prejazde prekážkami. Dôležitá bola teda nielen rýchla, ale aj čistá jazda. S najlepším výsledným časom a s bezchybnou jazdou zvíťazil zástupca domácej Regionálnej správy a údržby ciest Nitra a.s. Peter Ko-

váč. Na druhom mieste skončil Roman Petic zo Správy a údržby ciest Trnavského samosprávneho kraja a tretie miesto patrí Stanovi Mračekovi z Topolčian.

Ďalší ročník Dni slovenských cestárov sa bude konať v dňoch 6. - 7. 10. 2011 v Trenčíne.

Ing. Zuzana Fabianová
Slovenská cestná spoločnosť

XV. SEMINÁR IVANA POLIAČKA 2010

Seminár Ivana Poliačka, ktorý sa konal v dňoch 18. a 19. novembra 2010 v Bratislave bol pri príležitosti XX. výročia založenia Slovenskej cestnej spoločnosti ZSVTS. Bol to v poradí už pätnásty seminár. Témou seminára bolo hospodárenie s cestami a PPP projekty. Je to aktuálna téma v ktorej je niekoľko čiastkových problémov. Okrem samotného hospodárenia s cestnou sieťou je to navrhovanie vozoviek v projektoch PPP, t.j. pripravovaných pre stavbu ciest a diaľnic formou spolupráce verejného a súkromného sektora. Práve k tomuto problému boli príspevky zahraničných odborníkov z Nemecka, Poľska, Holandska a tiež z Českej republiky. Celkovo bolo prezentovaných 23 príspevkov, ktoré sledovalo viac ako 100 účastníkov seminára.

Pri navrhovaní vozoviek v projektoch verejného – súkromného partnerstva (PPP) treba riešiť návrh, výpočty a posudzovanie konštrukcií vozoviek pre dlhú životnosť (30 a viac rokov) a to vrátane variantov ich obnovy. Sú to konkrétne otázky kedy a ako obnovovať prevádzkovú spôsobilosť vozoviek. Je zaujímavé, že väčšinou sa navrhujú asfaltové vozovky, hoci celkové náklady, t.j. stavebné náklady a náklady na údržbu sú menšie pre vozovky s cementobetónovým krytom.

Jeden zo spôsobov obnovy asfaltovej vozovky v projekte PPP pre stavbu diaľničného úseku na sever-

nej vetve D1 uviedol G. Benning (HOCHTIEF CONCESSION AG). Pri hľadaní optimálneho riešenia sa uvažovali ako obmedzujúce údaje koncesné obdobie 30 rokov, životnosť obrusnej vrstvy 3 až 5 rokov a napr. hĺbka koľají najviac 7 mm. So stavbou diaľnic formou PPP majú skúsenosti v Poľsku. Prvé úseky na diaľnici A1 (sever - juh) začali stavať už v roku 2005. V súčasnosti je vo výstavbe druhý úsek s termínom ukončenia v roku 2012, celá diaľnica A1 má byť postavená do roku 2015. Aj diaľnica A2 (smerujúca na západ) sa pripravovala na stavbu formou PPP. Na jednom z jej úsekov sa stavia vozovka s cementobetónovým krytom.

Čo sa týka konštrukcií vozoviek na dlhú životnosť, uplatňujú sa pri ich stavbe aj nové materiály. Jedným z nich je asfaltová zmes s veľkou tuhosťou, vyvinutá vo Francúzsku. Označuje sa EME a je určená do podkladovej vrstvy. Technológia výroby sa opisuje v príspevku p. L. Porota, jej aplikácia u nás (na R1) v príspevku Eurovia Construction.

Zborník príspevkov seminára má viac ako 200 strán a obsahuje rad poznatkov, ktoré sa môžu využiť v praxi.

Seminár podporili firemní členovia SCS, generálnym partnerom Seminára bola firma STRABAG a TPA.

prof. Ing. Ivan Gschwendt, DrSc.
doc. Ing. Katarína Bačová, PhD.
odborní garanti

BEZPEČNOSŤ DOPRAVY NA POZEMNÝCH KOMUNIKÁCIÁCH

V dňoch 22.9. – 24.9.2010 sa konala už po ôsmkrát konferencia s medzinárodnou účasťou - „Bezpečnosť dopravy na pozemných komunikáciách“ v hoteli Sitno vo Vyhniciach. Konferencia sa uskutočnila pod záštitou ministra dopravy SR. Podujatia sa zúčastnilo do 150 účastníkov, pôsobiacich v oblasti bezpečnosti cestnej dopravy. Počas konferencie bolo prednesených 30 odborných príspevkov. Po odbornej stránke konferenciu zabezpečovala Slovenská cestná spoločnosť – pobočka pri Slovenskej správe ciest spoločne so Slovenskou správou ciest. Organizačne konferenciu zabezpečoval Dom techniky ZSVTS s.r.o. Košice.

Cieľom konferencie bolo poskytnúť informácie z oblasti cestnej infraštruktúry s dôrazom na zvyšovanie bezpečnosti dopravy. Konferencia bola určená zamestnancom štátnej správy, pracovníkom samosprávy, krajským a okresným riaditeľstvám policajného zboru – odborom dopravnej polície, projektantom zhotoviteľom, ako aj odborníkom z vedeckých a výskumných inštitúcií.

Program konferencie:

- Vývoj a analýza príčin dopravných nehôd na pozemných komunikáciách
- Technické a právne predpisy v oblasti cestnej infraštruktúry
- Zvyšovanie bezpečnosti cestnej premávky na pozemných komunikáciách; navrhovanie opatrení na kritických nehodových lokalitách (KNL), na priechodoch pre chodcov, na železničných priecestiach, únikové zóny, cyklistické cesty a pod.
- Investičná výstavba – nástroj na zvyšovanie bezpečnosti v cestnej infraštruktúre
- Technické riešenia pre bezpečnosť cestnej infraštruktúry
- Bezpečnostný audit a jeho význam pri riešení úloh v cestnej infraštruktúre
- Medzinárodná spolupráca v oblasti zvyšovania bezpečnosti dopravy na cestách
- Bezpečnostné zariadenia, informačné a riadiace systémy na pozemných komunikáciách, v tuneloch a na mostných objektoch

Záver a odporúčania:

1. Dopracovať národný plán BECEP na roky 2011-2020 a zohľadniť v ňom možnosti správcov cestných komunikácií.
2. Pokračovať pri zavedení bezpečnostného auditu v projektovej dokumentácii stavieb v zmysle smernice EP po stránke legislatívnej a personálnej.
3. Spresniť určovanie miest dopravných nehôd využívaním najnovších technológií (GPS) a doplniť chýbajúce kilometrovníky na cestnej sieti.
4. Akceptovať iba projektantov so špecializáciou na dopravné stavby pri spracovávaní projektovej dokumentácie ciest, otázky konzultovať so Slovenskou komorou stavebných inžinierov.
5. Zpracovávať bezpečnostné prvky pre zrakovo postihnutých do projektovej dokumentácie, otázky konzultovať s Úniou nevidiacich a slabozrakých Slovenska.
6. Zvyšovať plynulosť a bezpečnosť cestnej premávky skvalitnením a zjednotením dopravného značenia.
7. Presadzovať na cestných ťahoch aplikáciu schválených a odporúčaných záchytných a bezpečnostných zariadení pre dopravu a kontrolovať ich stav.
8. Využívať nové technológie na zlepšenie povrchových vlastností vozoviek a opráv výtlkov.
9. Aplikovať moderné a úspornejšie osvetľovacie systémy na priechodoch pre chodcov a na križovatkách pre zlepšenie viditeľnosti v noci.
10. Využívať progresívne opatrenia realizované v rámci projektu ROSEMAN na znižovanie dopravnej nehodovosti na komunikáciách.

Záver a odporúčania z konferencie sú uverejnené na internetovej stránke Slovenskej cestnej spoločnosti www.cestnaspol.sk a na stránke www.ssc.sk.

Ing. Ivan Dohnal, Ing. Vojtech Fajta
odborní garanti konferencie

Ing. Samuel Jelínek
predseda pobočky SCS pri SSC

DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA V MESTÁCH

Katedra cestného staviteľstva Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity začala v roku 1997 organizovať s 2-ročnou periodicitou medzinárodnú konferenciu Sídelné útvary, neskôr premenovanú na Dopravná infraštruktúra v mestách. V dňoch 20. – 21. októbra 2010 sa v kongresovej sále Žilinského samosprávneho kraja konal už VII. ročník konferencie, ktorá bola pripravená pri príležitosti XX. výročia opätovného osamostatnenia sa Stavebnej fakulty Žilinskej univerzity a bola tiež príspevkom fakulty k Týždňu vedy a techniky na Slovensku. Konferenciu organizovala katedra spolu so Slovenskou cestnou spoločnosťou, Slovenskou komorou stavebných inžinierov a Centrom dopravného výskumu, v.v.i. Záštitu nad konferenciou prijala rektorka Žilinskej univerzity prof. Ing. Tatiana Čorejová, PhD. a predseda Žilinského samosprávneho kraja Ing. Juraj Blanár.

Konferencia reagovala na neustály nárast stupňa automobilizácie a nárokov na dopravné služby, ktoré prinášajú zvyšovanie prepravných objemov a nárast dopravných intenzít. Tento nárast sa najvýraznejšie prejavuje v sídelných útvaroch, kde situáciu komplikuje aj významná investičná činnosť. Riešenie dopravných problémov sa stáva stále zložitejšie a vyžaduje okrem organizačných zmien aj zmeny dopravnej infraštruktúry.

Cieľom konferencie bolo prerokovanie otázok udržateľného rozvoja dopravy v mestách a mestských aglomeráciách, v nových a reštrukturalizovaných zónach. Zameraná bola na riešenie otázok zvýšených dopravných požiadaviek v kontraste s možnosťami komunikačných systémov pre všetky druhy dopravy; riešenie nadväznosti nadradenej dopravnej infraštruktúry na mestské komunikačné systémy; možnosti modelovania a simulácie výhľadových vzťahov; aplikácie prvkov inteligentných dopravných systémov v mestách z dôvodu zvýšenia výkonnosti existujúcej siete a tiež na

požiadavky na ochranu životného prostredia v mestách.

Tematické okruhy konferencie reagovali na najväznejšie dopravné problémy miest a predovšetkým hľadali možnosti ich riešenia. Okruhy sledovali 4 základné témy:

- 1) Riešenie jednotlivých druhov dopravy a ich integrácia.
- 2) Modelovanie prepravných vzťahov v rozvíjajúcich sa sídelných útvaroch.
- 3) Využitie prvkov IDS v mestách.
- 4) Doprava, zdravie, životné prostredie a udržateľný rozvoj sídelných útvarov.

Autori v príspevkoch kládli veľký dôraz na podporné prvky, bez ktorých je riešenie súčasných problémov takmer nemožné. Konkrétne ide o modelovanie kritických, ale aj bežných situácií vznikajúcich na cestnej infraštruktúre v rámci distribúcie súčasných a predpokladaných prepravných vzťahov. Druhým významným podporným prvkom je mikrosimulácia skutočných podmienok v dopravnom prúde, ktorá umožňuje v reálnom čase sledovať dopady navrhovaných stavebných, či organizačných zmien. Uvedené prvky sú zároveň vhodným prostriedkom pri návrhu aplikácie prvkov IDS pri riadení dopravy v mestách ako jeden z predpokladov znižovania negatívneho vplyvu dopravy na obyvateľov a životné prostredie. V príspevkoch však rezonovala aj snaha o významnejšie postavenie pešej

dopravy a skľudňovanie dopravy v obytných zónach. Problematika delby prepravnej práce podporila hromadnú dopravu a jej významný vplyv na životné prostredie a ochrana centier miest.

Z takmer 50 prihlásených príspevkov vybral medzinárodný vedecký výbor na prezentáciu 31 príspevkov, v zborníku bolo uverejnených 42 príspevkov. Zborník abstraktov v slovenskom i anglickom jazyku bol vydaný v tlačenej forme, celé texty príspevkov v originálnom jazyku boli publikované na konferenčnom CD. Celý priebeh konferencie prebiehal v slovenčine (češtine) a angličtine, pričom bolo zabezpečené simultánne tlmočenie. Konferencie sa zúčastnilo 128 odborníkov zo Slovenska, Maďarska, Poľska a Českej republiky, ktorí rozvinuli bohatú diskusiu nielen k prezentovaným príspevkom, ale aj k všeobecným otázkam dopravnej infraštruktúry, rozvoja miest a regiónov, ale aj bezpečnosti dopravy v mestách.

Konferencia bola úspešná aj po spoločenskej stránke a ako garant si dovoľujem poďakovať všetkým, ktorí prispeli k jej príprave, priebehu i organizácii sprievodných akcií. Verím, že v roku 2012 sa opäť stretneme pri 8. ročníku konferencie. Tém, ktoré treba riešiť v mestách a regiónoch v spojitosti s dopravou je nepochybne dostatok.

prof. Ing. Ján Čelko, CSc.
garant konferencie

ČINNOSŤ FIREMNÉHO ČLENA

CESTY NITRA, A.S.

História spoločnosti CESTY NITRA, a.s. sa oficiálne začala písať 1.1.1953, kedy na základe vládneho uznesenia bol v každom kraji zriadený národný podnik Československé štátne cesty. Sídлом podniku pre západoslovenský kraj sa stala Nitra. Z pôvodného zamerania podniku na správu, údržbu a drobnú investičnú výstavbu sa do súčasnosti vypracoval podnik na poprednú stavebnú firmu pôsobiacu v oblasti cestného staviteľstva so zameraním na výstavbu a rekonštrukciu diaľnic a ostatných komunikácií.

Významným medzníkom v novodobej histórii firmy bol rok 1995, kedy

vznikla štátna akciová spoločnosť CESTY NITRA, ako základný predpoklad pre ďalšiu transformáciu a rozvoj spoločnosti. Od roku 2000 je majoritným akcionárom spoločnosti francúzska nadnárodná stavebná spoločnosť COLAS, ktorá má svoje pobočky vo viac než 50 štátoch všetkých kontinentov.

Najväčší rozvoj dosiahla spoločnosť v druhej polovici deväťdesiatych rokov, kedy patrila s počtom zamestnancov vyše 2000 a obratom takmer 2 miliardy Sk k najväčším a najúspešnejším stavebným firmám na Slovensku. Po utlmení výstavby diaľnic musela prejsť niekoľkými etapami reštrukturalizácie a prispôbiť sa novým podmienkam na trhu. V súčasnosti sa firma orientuje na výstavbu a rekonštrukciu komunikácií v správe VÚC, miest a obcí. Významný podiel tvorí aj budovanie dopravnej infraštruktúry pre súkromných

investorov v priemyselných parkoch a obchodných centrách. V diaľničnej výstavbe pôsobí firma v súčasnosti ako podzhotoviteľ samostatných objektov alebo ucelených úsekov.

Napriek tomu, že firma nemá vlastné kapacity pre rozvoj a vývoj, táto problematika patrí k jej prioritným záujmom. Prebieha dlhoročná úspešná spolupráca s vedecko-výskumnou základňou, vysokými školami, firma každoročne prispieva na riešenie celoštátnych projektov a overuje v praxi ich výsledky. V minulosti významnú vzdelávaciu úlohu plnili pobočky ZS VTS na každej organizačnej zložke firmy. Po reštrukturalizácii firmy a rapidnom znížení počtu zamestnancov došlo aj k postupnému útlmu týchto činností a v konečnom dôsledku aj k zániku pobočiek. Pre ďalšie pôsobenie v profesných združeniach ZS VTS bolo zvolené firemné členstvo v SCS, kde má firma dlhoročné zastúpenie v jej

predsedníctve. Zamestnanci firmy sa hojne zúčastňujú na odborných podujatiach a tematických zájazdoch. Vo svojej praxi firma dlhodobo využíva zásady riadenia svojich projektov, kvality, ŽP a BOZP pomocou certifikovaného integrovaného manažérskeho systému podľa medzinárodných štandardov.

V súčasných neľahkých podmienkach doznievajúcej krízy musí firma hľadať nové možnosti na svoje uplatnenie v extrémnej konkurencii na stavebnom trhu.

**Ing. Vladimír Budinský, CESTY NITRA, a.s.,
člen predsedníctva SCS**

INFORMÁCIA O VYHODNOTENEJ DOKTORANDSKEJ PRÁCI

MODELY DEĽBY PREPRAVNEJ PRÁCE

Dizertačná práca *Modely deľby prepravnej práce* sa zaoberá problémom, ktorého riešenie naberá v dnešnej dobe čoraz viac na dôležitosť. Je ním stále rastúci objem individuálnej dopravy a s týmto spojený nárast negatívnych vplyvov ako je prekročenie kapacít jednotlivých komunikácií a križovatiek, vznikanie dopravných zápch (kongescií) a z toho vyplývajúcich negatívnych vplyvov na technický stav komunikácií, životné prostredie a samotné obyvateľstvo. Posudzovaná dizertačná práca bola úspešne obhájená v študijnom odbore 5.1.5 *inžinierske konštrukcie a dopravné stavby* v študijnom programe *teória a konštrukcie inžinierskych stavieb* dňa 22. 9. 2009.

Práca bola zameraná na oblasť teórie prognózy a modelovania dopravných a prepravných vzťahov cestnej dopravy. Hlavnou témou bolo stanovenie odporu možných trás dopravných vzťahov medzi zvolenými dopravnými oblasťami a to stanovením jednotlivých parametrov pre výpočet podľa funkcie BPR (Bureau of Public Roads). Rozhodujúcou časťou práce bolo vytvorenie metodiky stanovenia do výpočtu vstupujúcich parametrov odporových kriviek (capacity restraint funkcií).

V rámci experimentálnej časti boli realizované prieskumy charakteristík dopravného prúdu ako intenzita dopravy, rýchlosť, časový odstup z ktorých bola ďalej odvodená hustota a saturácia dopravného prúdu. Vyhodnotením týchto boli získané relevantné podklady

pre určenie odporových kriviek a štatistické vyhodnotenie prieskumom získaných hodnôt. V praktickej časti práce sú uvedené výsledky získané aplikáciou stanovených parametrov odporových kriviek na vybranej časti dopravného modelu mesta Žilina. Podľa takto objektivizovaných výsledkov boli vypracované odporúčania ku spôsobu získavania a použitiu parametrov odporových kriviek.

Samotným výstupom dizertačnej práce sú parametre odporových kriviek, použitých na existujúcom dopravnom modeli mesta Žilina. Tieto boli zistené na základe spracovania rozsiahleho súboru dát získaného z dopravných prieskumov na zvolených stanoviskách v intraviláne ale aj extraviláne mesta. Súbor dát na každom stanovisku bol spracovaný do grafickej formy

vzťahov jednotlivých charakteristík dopravného prúdu a vzťahov medzi jeho saturáciou a cestovným časom. Vzhľadom na rozptyl prieskumových hodnôt bol súbor dát štatisticky vyhodnotený a tak získaná smerodajná odchýlka σ pre hodnoty rýchlosti a cestovného času. Následne bol súbor dát upravený v rozsahu $x \pm \sigma$ a z neho určená korelačná závislosť cestovného času od saturácie dopravného prúdu. Takto, do grafu, spracovanými hodnotami bola preložená trendová čiara ktorá predstavuje hľadanú odporovú krivku (CR-krivku).

Zo získaných údajov je zrejme že dĺžka prieskumu je síce dôležitá pri získavaní potrebných údajov, no nie je zárukou pre získanie úplného rozsahu dát pre popisanie charakteristík dopravného prúdu a vzťahov medzi nimi. Zrejme je aj že dopravný prúd v intraviláne je homogénnejší ako dopravný prúd v extraviláne, čo je viditeľné hlavne na rozptyle získaných údajov. Na extravilánových cestných komunikáciách tento vysoký rozptyl v kombinácii s malým počtom intervalov zaznamenaných dát spôsobuje, že tieto hodnoty prakticky nie je možné použiť pre získanie parametrov CR-

krivky alebo sú príliš nespoľahlivé pre ich ďalšie. Tieto skutočnosti umožňujú potom voliť na intravilánových cestných komunikáciách kratší časový úsek pre realizáciu prieskumu ako na komunikáciách v extraviláne.

Dôležitým poznatkom je aj zistenie, že parametre sa líšia pre jednotlivé smery jazdy. Použitie takto získaných odporových kriviek (CR-kriviek) v dopravnom modeli výrazne ovplyvňuje prerozdelenie objemu dopravy na modelovanej cestnej sieti a tým prispieva ku jeho dôveryhodnejšiemu simulovaniu reálneho stavu. Definovaním týchto parametrov sa odliší priebeh odporových funkcií pre jednotlivé kategórie a typy cestných komunikácií definovaných v dopravnom modeli.

Najvýznamnejšie výstupy dizertačnej práce boli prezentované na 7. medzinárodnej konferencii DOPRAVNÁ INFRAŠTRUKTÚRA V MESTÁCH, ktorá sa uskutočnila 20-21.10.2010 v Žiline. Konferencia bola organizovaná Katedrou cestného staviteľstva Stavebnej fakulty ŽU v spolupráci Slovenskou cestnou spoločnosťou, Slovenskou komorou stavebných inžinierov a Centrom dopravného výzkumu, v.v.i.

Ing. Martin Bartovic, PhD. v rokoch 2006-2009 bol doktorandom v dennej forme na Katedre cestného staviteľstva Žilinskej univerzity v Žiline.

V súčasnosti pôsobí ako výskumný pracovník Centra excelentnosti pre dopravné staviteľstvo Stavebnej fakulty ŽU. Vo svojej výskumnej činnosti sa ďalej venuje problematike dopravného staviteľstva.

Ing. Martin Bartovic, PhD.
Centrum excelentnosti pre dopravné staviteľstvo
Stavebnej fakulty ŽU v Žiline

Blahoželáme jubilantom SCS

Okrúhleho životného jubilea sa v tomto roku dožívajú naši dlhoroční aktívni členovia:

prof. Ing. Ľudovít Rondoš, CSc. – 80 rokov

Ing. Dušan Miklánek – 80 rokov

Ing. Samuel Jelínek – 60 rokov

Ing. Karol Grohman – 60 rokov

Jubilantom srdečne blahoželáme,
prajeme pevné zdravie a veľa úspechov.

Spravodaj SCS pre členov Slovenskej cestnej spoločnosti vydáva Slovenská cestná spoločnosť • Adresa: Kocel'ova 15, 815 94 Bratislava • E-mail: cestnaspol@cestnaspol.sk • Redakčná rada: Ing. Roman Žembera, Ing. Zuzana Fabianová, Ing. Ing. Dušan Štofa • Grafický návrh: Slovenská cestná spoločnosť • Nepredajné